

вих труднощів адаптаційного періоду, скорочення терміну адаптації неможливо без надання самостійній роботі професійної спрямованості, усунення перевантаження навчальних програм та завдань, розробки методики та технології самостійної роботи з урахуванням сучасних підходів до організації вузівського процесу. Ми виходили з того, що процес адаптації першокурсників буде успішним, якщо: всі форми та методи керівництва та контролю будуть спрямовані на активізацію самостійних зусиль на рішення навчальних завдань, розвиток позитивної навчальної мотивації та відпрацювання раціональних вмінь та навичок самостійної навчальної праці. Важливим є постійний зв'язок у системі «викладач-студент» та чітке планування самостійної роботи та встановлення та доведення до студентів термінів виконання та форми звітності.

Ж. Ю. Воробйова, викладач
кафедри іноземних мов

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Сучасний період розвитку суспільства характеризується цивілізаційними змінами, які викликані прагненням людства до інтеграції. Наша держава стає дедалі відкритішою для політичних, економічних, культурних відносин із країнами Західної Європи, що зумовлює нові вимоги до рівня володіння іноземною мовою. Сьогодення вимагає від студентів вищих навчальних закладів глибоких знань спеціальної лексики з різних галузей науки, культури, мистецтва. У зв'язку з прийняттям Україною Болонської Хартії перед студентами ставиться вимога вільного володіння не менш ніж трьома іноземними мовами та проходження навчання терміном не менше року в будь-якому університеті іншої держави однією з цих трьох мов.

Розвиток індивідуальності людини стимулюють вивчення нею іноземної мови. Водночас важливе значення мають педагогічні технології, які активізують і мотивують цей процес. Сучасні дослідження з методики навчання іноземної мови обмежуються не лише аналізом специфічних феноменів в аспектах морфосинтаксичних, семантичних, прагматичних, комунікативних. Актуальною для сьогодення є розробка методики навчання іноземної мови, яка враховує внутрішній (біологічні, психічні) і зовнішні (суспільні, культурні) чинники.

У сучасній методиці навчання іноземних мов розроблені різноманітні форми реалізації індивідуального підходу до учнів: самостійна робота (self-directed learning) під керівництвом викладача; самостійне оволодіння (autonomous learning) іноземною мовою наодинці чи у групі шляхом широкого використання різноманітних підручників і посібників, але під керівництвом викладача; самостійне оволодіння (home learning) іноземною мовою шляхом опрацювання навчального посібника без допомоги викладача; індивідуальна робота (one-to-one teaching) з одним чи кількома викладачами; самостійне оволодіння іноземною мовою у спеціалізованих центрах (self-access centres).

Під індивідуальним підходом мається на увазі навчання учнів іноземного мовлення у групі за єдиною програмою, але з урахуванням їх індивідуально-психологічних особливостей. Індивідуалізація процесу навчання іншомовного мовлення — це цілісна система, яка має охоплювати всі сторони та етапи навчально-виховного процесу з іноземної мови, а також передбачати комплексний і цілеспрямований розвиток компонентів кожної з підструктур психологічної структури індивідуальності учня.

Психологічна структура індивідуальності складається з чотирьох підструктур: 1) спрямованості; 2) соціального досвіду; 3) форм відображення; 4) біологічних властивостей. Підструктура спрямованості об'єднує нахили, бажання, інтереси, ідеали, світогляд, переконання та мотиви. Найвищий інтерес та успішність при вивченні іноземної мови досягається при співвідношенні зовнішньої і внутрішньої мотивації як 70 % до 30 %. Підструктура соціального досвіду охоплює знання, навички, звички. Інша назва цієї підструктури — індивідуальна культура або підготовленість. При навчанні іноземних мов цей рівень індивідуальної культури виступає як провідний компонент для формування рівня іншомовних навичок і вмій. До третьої підструктури входять психічні процеси та емоційно-вольові якості особистості, які розвиваються і вдосконалюються в різних видах діяльності. Четверта підструктура охоплює психологічні особливості індивіда, що зумовлюють індивідуальний стиль його діяльності. У поняття індивідуальний стиль навчальної діяльності входять: темп роботи, працездатність та особливості володіння способами і прийомами навчальної роботи на основі наявних знань, навичок та вмій.

Реалізація чотирьох видів індивідуалізації у комплексі сприяє найповнішому забезпеченню практичних, виховних, загальноосвітніх і розвиваючих цілей навчання іншомовної мовленнєвої діяльності.